

בית משפט לענייני משפחה בחדרה

תמ"ש 62971-09-14 ז"ל - באמצעות היורש פלוני (המנוח) ואח' נ' אלמוני ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

מספר בקשה: 53

בפני כבוד השופט טל פפרני

המבקשת

אלמונית ת"ז
באמצעות ב"כ עוה"ד כ'

נגד

המשיבים

1. פלוני – יורש עזבון ר' ז"ל
2. א' – יורש עזבון המנוחה צ' ז"ל
3. ב' – יורשת עזבון א' ז"ל
4. ג, ד, ה -
- יורשי עזבון המנוחה ר' ז"ל
- באמצעות ב"כ עוה"ד ג'
5. ו', ז', ח', ט' –
- יורשי עזבון מ' ז"ל
6. י, כ -
- יורשי עזבון י ז"ל
7. ל' – יורשת עזבון ד' ז"ל
- באמצעות ב"כ עוה"ד פ'
8. עו"ד ג' (כונסת נכסים)
9. עו"ד פ' (כונס נכסים)

החלטה

עניינה של החלטה זו בשאלה האם ומתי יש מקום לחייב עורך דין בהוצאות אישיות.

במסגרת כתבי טענות שהוגשו על ידי עו"ד כ' לבית המשפט, נכללו אמירות והאשמות קשות וחמורות כלפי גורמים שונים בתיק, כולל גורמי שפיטה. מספר פעמים בעבר ניתנו התראות אודות אופן הניסוח אשר יש בו משום השתלחות, ביזוי ופגיעה קשה במערכת המשפט. למרבה הצער, הדברים נשנים וחוזרים על עצמם פעם אחר פעם. להלן השתלשלות האירועים.

1. בתשובה לתגובה, שהוגשה על ידי עו"ד כ' לבית המשפט ביום 22/10/20 נכללו טענות והאשמות בוטות קשות ומבזות כלפי גורמי שפיטה שונים לרבות: "....בגדרי התיק בוצעו ומבוצעות עבירות פליליות לכאורה. לאור הלהטוטנות בדיני הראיות ע"י גורמי שפיטה...." "לא יעלה על הדעת שבשלב זה תשעה שופטים [...] ישמיתו, באופן שיטתי, מידע ראייתי מהותי וערכאות ערעור יגבו ערכאות דיוניות פעמיים, בניגוד לדין ולכאורה בקנוניה." "הכונסת ניסתה מול מותב זה להציג מצב כוזב...."

2. בהחלטתי מיום 1/11/20 קבעתי כי התשובה כוללת אמירות משתלחות קשות ומבזות כדלקמן: "לשון קשה פוגענית מבזה, אשר ניתן לראות בה אף איום מרומז, הכוללת אמירות מפורשות אודות עבירות פליליות המבוצעות ע"י גורמי שפיטה בתיק. עיון באופן בו מנוסחות הטענות מעלה חשש כי מדובר בניסוח שתכליתו ניסיון להלן אימים על בית המשפט ולרפות את ידינו." לפיכך, ובהתאם להלכה [ע"א 357/64 ר. קוביץ נ' פקיד שומה גוש דן, פורסם במאגרים המקוונים], התבקש עו"ד כ' לנמק מדוע לא יחויב בהוצאות אישיות.

3. בתגובתו מיום 16/11/20, טוען עו"ד כ' כי אין מקום לחייבו בהוצאות אישיות, שכן הדבר "...מהווה סנקציה עונשית על ב"כ מייצג, ללא דין ודין." [ס' 1]. עוד נטען כי עו"ד כ' פועל כמתבקש מתפקידו כ"קצין בית משפט", וכי תכלית החיוב האישי לרפות את ידיו, וככל שתינתן "החלטה תגרוור פנייה נוספת לגורמי האכיפה לפתוח בחקירה פלילית כנגד גורמי שפיטה....". עו"ד כ' מוסיף וטוען כי חיוב בהוצאות אישיות "תכליתו שיבוש הליכי משפט והרתעת ב"כ המייצג מלייצג נאמנה את לקוחותו שבעניינה בוצעו לכאורה עוולות במישור הפלילי...." [ס' 2]. עו"ד כ' מוסיף וחוזר על כל אותן אמירות החמורות הקשות והמבזות אותן טען בתשובה עצמה לרבות: "חשד ליחסי קנוניה בין ערכאות הערעור לבין הערכאה הדיונית" [ס' 3] וכן כי: "שימוש בכסות החיסיון בכדי לבצע פעולות שפיטה נגועים במרמה" [ס' 4] ועוד: "שיבוש מכון ומתוכנן של הליכי משפט בבקשה הנוכחית" [ס' 21], ועוד: "גורמי שפיטה ויחסי קנוניה בין הערכאות הדיוניות לערכאות הערעור הם השורש העיקרי לעומס בבתי המשפט ולא עמך ישראל – המתדיינים." [ס' 25]

4. ביום 30/11/20 ניתן פסק דינו של בית המשפט המחוזי, כבוד השופט סילמן בתיק רמ"ש 70343-11-20, ובו דחה בית המשפט המחוזי בקשת רשות ערעור אותה הגישה המבקשת על החלטתי מיום 1/11/20. באותו פסק דין, קובע בית המשפט המחוזי כדלקמן: "...ב"כ המבקשת הותרה הן ע"י הערכאה הדיונית והן ע"י ערכאות הערעור בדבר התבטאויותו כנגד גורמי שפיטה שדנו בהליכים בין הצדדים, והובהר כי אינן ראויות ויש בהם משום זילות בביהמ"ש. חרף האמור, חוזר ב"כ המבקשת מסגרת כתבי בי – דין בהתנסחות

בוטה, מבזה ובלתי ראויה. אולם, משטרם הכריע ביהמ"ש קמא בעניין רואה אני שלא להתערב."

5. [בע"א 6185/00 עו"ד חנא נ' מדינת ישראל](#) [פורסם במאגרים המקוונים], דן כבוד השופט חשין בסוגיית סמכותו של בית המשפט לחייב עו"ד בהוצאות אישיות. ע"פ ההלכה, הנושא מצוי בתחום סמכותו הטבועה של בית המשפט, שתכליתה: **"...הצורך הטבוע בבית המשפט להניע באורח תקין ויעיל את גלגלי השפיטה ולפעול בדרך ראויה ונכונה בנסיבותיו של כל עניין ועניין."** בבואו לעשות שימוש בסמכותו זאת, על בית המשפט לנהוג זהירות יתרה, שכן מדובר בצעד חריף וקיצוני. כבוד השופט חשין מפרט את הנסיבות, אשר יכול ויצדיקו חיוב בהוצאות אישיות, ובין היתר: **"מקום שעורך דין עומד למכשול על דרך פעולתו התקינה והראויה של בית המשפט...."** וכן: **"להטיל מרות ומשמעת על הנוטלים חלק בהליכי בית המשפט."** חובותיו של עו"ד כלפי בית המשפט, מטילה עליו, בין היתר, את החובה לנהוג בכבוד בבית המשפט [עמ' 381], וכן כי **"חובותו [ההיפותטית] של עורך הדין כלפי מרשו וחובותו כלפי בית המשפט – חובותו כלפי בית המשפט נעלה ועדיפה."** כבוד השופט חשין דן בשאלה האם ענייני משמעת מצויים בסמכותה הבלעדית של לשכת עורכי הדין, ואין היא מצויה בתחום סמכותו של בית המשפט, ולדבריו: **"שופט היושב על כס נדמה בעיני לקברניט של אנייה או לקברניט של מטוס, וכמותם של אלה – כל אחד מהם במקומו – כן הוא שופט, שהאחריות לתקינות ההליכים ולהשלטת סדר ומשמעת בבית המשפט מוטלת על שכמו. האחריות מוטלת על שכמו, והאחריות תלויה בסמכות להשליט מרות ולעשות את הניתן והראוי לתקינות ההליכים....אחד מיובליה של אותה סמכות הוא הכוח לחייב עורך דין בהוצאותיו של הליך פלוני."** [עמ' 383]

6. הדברים פשוטים בחומרתם.

7. ביקורת לגיטימית לחוד והשתלחות וביזוי מערכת המשפט לחוד. עורך דין הוא חלק בלתי נפרד ממערכת המשפט וכדברי כבוד השופט חשין: **"קצין בית משפט" הוא – והצורך המובנה לסינכרוניזציה בין אבריה השונים של המערכת מטיל עליו חובות כלפי מערכת המשפט."** [עמ' 380]

8. אין ולא ניתן להשלים עם אופן התבטאות מעין זו שבה נוקט עו"ד כ', בכתבי טענות המוגשים על ידו לבית המשפט. השיטה המשפטית במדינת ישראל בנויה על הכלל לפיו הערכאה הדיונית מכריעה במחלוקת, בין בפסק דין ובין בהחלטה ביניים, וזכותו של כל מתדיין, שאינו משלים עם כל החלטה, לפנות ולערער ולהביא דבריו בפני הערכאה המתאימה, וזאת עד לבית המשפט העליון ובג"צ [ר' למשל [בג"צ 602/18 עו"ד ד"ר צבי ברק נ' בית הדין הארצי לעבודה](#), פורסם במאגרים המקוונים].

9. במקרה הנוכחי, חלק ניכר מטענותיו של עו"ד כ' מופנות כלפי החלטתי מיום 5/1/20 בתיק [תמ"ש 28183-07-19](#), במסגרתה הוריתי על מחיקת התביעה, זאת לאחר שהתובעת לא מילאה את החלטה מיום 4/12/19, ובה הוריתי לה להגיש כתב תביעה מתוקן. תיקון כתב התביעה נדרש עקב חוסר סמכותו העניינית של בית משפט זה לדון בשלל טענותיה של התובעת כלפי גורמים שונים, בהם כבוד השופטת שדנה בתיק בעבר. עם זאת החלטה לא כללה כל קביעה או ממצא לגופו של עניין. דברים ברוח זו אף נאמרו על ידי כבוד השופט סילמן בסעיף 21 לפסק דינו מיום 30/11/20. משבחרה התובעת שלא לקיים את החלטות בית המשפט, ומשתוצאת החלטתה שלה הנה, כי טענותיה אינן נשמעות לגופן, אין היא יכולה לבוא בטענות ותלונות אלא לעצמה. לעניין זה, וכאשר אנו בוחנים את האמירות הקשות המבזות והמשתלחות, אפנה לדברים שנאמרו [בבג"צ 29/52 מנזר סנט וינסנט דה פאול נ' מועצת עירית ת"א יפו](#) [פורסם במאגרים המקוונים], לפיהם: **"...מי שאינו מסייע לבית המשפט להשליט צדק, אינו מסייע אף לשולחו, אדרבא – הוא מזיק לו."** במלים אחרות – העובדה כי טענותיה של התובעת לא נבחנו לגופן, נובעת אך ורק מהתעקשותה ומסירובה לטעון טענותיה במסגרת הראויה והמתאימה.

10. מעבר לנדרש, תהיתי מה הטעם בגינו יפעל עורך דין באופן פסול זה, יחזור ויעלה האשמות וטענות כה קשות וחמורות כלפי בית המשפט, וזאת בכתבי טענות המוגשים לאותו בית משפט ממש. אילו באמת ובתמים סבור עורך הדין כי יש ממש בטענות [ואין בליבי כל ספק כי אין בהן מאום], אזי ממילא חובתו להביאן בפני המסגרת המתאימה, והעלאתן בכתב טענות המוגש לבית המשפט אינו משרת תכלית כלשהי, ואף עלול להעלות כדי עבירת שיבוש הליכי חקירה [נוכח העובדה כי חלק מהטענות מופנות כלפי מותב זה]. המסקנה המתבקשת היא, כי מטרת העלאת הטענות במסגרת הנוכחית הנה יצירת אווירת כאוס כללית, חוסר וודאות ואיבוד האמון בבסיס שיטת המשפט, מעין **"ערפל קרב"**, מתוך תקווה כי הטענות תיפולנה על אוזניים קשובות ויתקבלו, וזאת ללא סינון כנדרש, ושלא במסגרת המתאימה. אין ליתן יד ואין לאפשר אופן פעולה מעין זה.

11. בהחלטה מיום 1/11/20 אפשרתי לעו"ד כ' לנמק ולהסביר מדוע לא יחויב בהוצאות אישיות. החלטה זו ניתנה גם מחמת זכות העמידה והתגובה המוקנים, וגם מחמת הזהירות היתרה הנדרשת בטרם פנייה להפעלת סנקציה כה קיצונית. תחת שיתחייב לחדול מטענותיו הקשות והמבזות, ממשיך עו"ד כ' ואף מעלה את רף ההשתלחות ועצמת הטענות כאילו יש בכך כדי ליצור אבק של אמת יש מאין.

12. לנוכח כלל האמור, ולאחר ששקלתי את מכלול הנתונים, כולל הזהירות והמתינות הנדרשים בטרם מתן החלטה כאמור, אני מחליט לחייב את עו"ד כ' בהוצאות אישיות בסכום מתון

בסך של 2,500 ₪, אשר ישולמו לקופת המדינה, ומתן תקווה כי המסר הגלום בהחלטה זו יובן ויופנם והדברים לא ישנו בעתיד.

13. ההחלטה מותרת לפרסום תוך השמטת פרטים מזהים.

המזכירות תמציא החלטה זו לצדדים וכן ליועמ"ש מערכת בתי המשפט לשם בחינת אפשרות הפניית העניין לטיפול לשכת עורכי הדין.

ניתנה היום, ט"ז כסלו תשפ"א, 02
דצמבר 2020, בהעדר הצדדים.

טל פפרני 54678313
נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)